Tyvärr är Centerpartiets miljöpolitik en bluff

Olof Hellgren och Hans Larsson

2026

Centerpartiet vill att skogen ska brukas ***hållbart*** och att skogens biologiska ***mångfald*** ska stärkas. Centerpartiet vill att skogen ska binda ***koldioxid***, ersätta ***fossila*** material och skapa ***gröna*** jobb. Det låter ju jättebra.

Men skogen, menar Centerpartiet, ska ge många fler ***jobb*** genom att användas i ***klimatomställningen***. Skogen ska ge ***välfärd*** genom att avverkas och användas. För att detta ska vara möjligt vill Centerpartiet minska myndigheternas klåfingrighet. Myndigheterna ska inte kunna hindra avverkning av så kallad skyddsvärd skog eller hindra avverkning för några rödlistade arter skull. För Centerpartiet litar nämligen på skogsägarnas ansvar för ett ***hållbart skogsbruk***. Därför vill Centerpartiet stärka skogsägarnas ***äganderätt***. För Centerpartiet litar nämligen på skogsägarnas kunskap med ***frihet under ansvar***.

När staten avsevärt försvårar avverkning genom att kräva att skyddsvärd skog ska bevaras, då vill Centerpartiet att skogsägarna ska få ***ersättning***. Men framför allt vill Centerpartiet stärka markägarens äganderätt för att förhindra staten att lägga sig i skogsbruket. Vad innebär då detta praktiskt för miljöarbetet?

Centerpartiets prioriteringar för skogsbruket
Centerpartiet använder ett antal begrepp i sin politiska beskrivning över vad de vill med Sveriges skogar. Som nummer ett i prioritetsordning kommer ***jobb***. Skogen ska ge jobb. Skogen ska ge många jobb i hela värdekedjan. Som nummer två så ska skogen ge ***välfärd***. Skogen ger för visso exportinkomster, som i sin tur stärker välfärdsförutsättningar om bara exportpengarna kommer välfärden till godo. Som nummer tre ska skogen ge ***rekreation***. Men skogen ger redan rekreation genom allemansrätten. Detta är inget konstigt för så har det varit länge. Finns egentligen inte redan allt som Centerpartiet önskar sig? Vad är egentligen problemet? Problemet är att för lite skog avverkas. Mer skog måste alltså enligt Centerpartiet avverkas.

Jo, frågan gäller i vilken omfattning Centerpartiet vill att skogen ska ge jobb, välfärd och rekreation samtidigt som skogen ska brukas hållbart, mångfalden stärkas och koldioxid ska bindas?

Äganderätten enligt Centerpartiet
Centerpartiet tycker uppenbarligen inte att markägarna får bestämma tillräckligt eftersom äganderätten måste stärkas. Men för vadå undrar vi icke markägare? Jo, Centerpartiet vill att områdesskydd och naturvårdsinsatser ska vara frivilliga med positiva incitament d.v.s. frikostiga ersättningar för utebliven avverkning. Centerpartiet menar att dagens situation bygger på godtyckliga förbud. Artskyddet har varit särskilt problematiskt för markägarna. Enskilda individer av en art anser Centerpartiet har lett till att markägarens önskemål på brukande d.v.s. avverkning helt har lamslagits. ”*Centerpartiet **vet** att naturhänsyn kan kombineras med ett aktivt brukande*.” Detta betyder ju faktiskt att Centerpartiet ***vet*** att avverkning går före mångfald om inte markägaren får väl tilltagen ersättning.

Sammantaget vill Centerpartiet att äganderätten ska stärkas ända in i grundlagen, att naturskydd ska byggas på frivillighet och ekonomiska stöd, samt att artskyddet ska vara mer ***förutsägbart*** och ***ändamålsenligt***. Hur ska då ett frivilligt, förutsägbart och ändamålsenligt artskydd utformas? Jo, artskyddet blir förutsägbart och ändamålsenligt om skyddet är frivilligt.

Frivilligt artskydd
Exempelvis måste idag avverkning anmälas eller ansökas om tillstånd för hos Skogsstyrelsen. En del i detta är samråd enligt miljöbalken. Etablerade miljöorganisationer har rätt att vara sakägare vid samråd enligt miljöbalken. Detta samråd med experter på artskydd vill Centerpartiet ta bort och överlåta bedömning av artskydd till den enskilde markägaren dvs vara frivilligt. Vi kommer alltså att få förutsägbar och ändamålsenlig avverkning. Centerpartiet vill **inte** att miljöorganisationer och länsstyrelser ska lägga sig i vad markägaren gör med **sin** skog.

Centerpartiet vill dock, trots stärkt äganderätt, bevara allemansrätten. Men balanserar inte Centerpartiet mellan medborgarnas intressen och markägarnas. För vad är det för värden som står på spel? Är det inte svårt att förena allemansrätt, skyddsvärd skog och avverkning?

Fakta om svensk skog
Sveriges landyta exklusive sjöar är 410 000 kvadratkilometer. Den deklarerade produktiva skogsmarksarealen uppgår till drygt 23 miljoner hektar dvs 230 000 kvadratkilometer (fastighetstaxeringsregistret för 2025), vilket innebär att ca 56% är skog. Privata markägare äger ca 48%. Det allmänna (staten och kommuner) äger ca 22% medan företag äger 24%. Resten ca 6% ägs av bl.a. kyrkan. Antalet fysiska personer som äger skog har minskat med 50 000 de senaste 25 åren till ca 300 000. Medelåldern för en skogsägare har ökat och var 2024 61 år. Antalet ägare som inte bor där skogen finns har ökad de senaste 25 åren och är nästan en tredjedel av alla privata skogsägare. Man kan på goda grunder förmoda att dessa skogsägare har som främsta skäl till sitt ägande rent ekonomiska. Ekonomiska skäl betyder avverkning och inte miljöskydd.

Skyddsvärd skog
Hur många markägare av skog kan bedöma behovet av artskydd, hållbarhet och miljöskydd för Sveriges skogar? Och, hur många bryr sig?

Centerpartiets miljöpolitik för Sveriges skogar står i skarp kontrast till Miljöorganisationen Sveriges Naturskyddsförenings uppfattning - ”*Sverige behöver stärka skyddet för skogar med höga naturvärden och säkerställa att avverkningar kan granskas ordentligt – inte försvaga kontrollen*”. Förutom miljöorganisationer så tycker även Skogsstyrelsen att skyddet för svensk skog måste stärkas. Så tycker inte Centerpartiet.

Ca 26 000 hektar skyddsvärd skog avverkas årligen. Markägarnas insatser genom ***frivilliga avsättningar*** tycker Centerpartiet är en viktig del i arbetet med att bevara höga naturvärden d.v.s. skyddsvärd skog. Centerpartiets sanning är alltså ren bluff. Frivillighet fungerar inte.

Frivilliga avsättningar är områden av skyddsvärd skog med beteckningen *produktiv skogsmark* där skogsägaren själv tar ansvar för att bevara naturvärden, kulturmiljöer eller sociala värden. 2025 var 14 000 kvadratkilometer produktiv skog frivilligt avsatt d.v.s. 6% av den totala produktiva skogen.
2025 var 14,9 miljoner hektar certifierad d.v.s. 65% av den totala produktiva skogen. Certifieringen är frivillig och innebär att skogsbruket ska vara miljöanpassat, socialt ansvarsfullt och ekonomiskt livskraftigt och materialet ska vara spårbart (FSC och PEFC). Men många skogsbolag bryter mot certifieringsregler genom felaktiga skogsavverkningar. Trots detta händer inget d.v.s. att bryta mot certifieringsregler är fullkomligt ofarligt.

Flera av områden som varit registrerade som nyckelbiotoper hos Skogsstyrelsen har tagits bort ur databasen efter begäran från markägare (bl.a. skogsbolaget SCA). Certifiering kan läggas till och tas bort som det passar markägaren. Vad är den då värd? Jo, den är frivillig.

Avverkningen
Skogsägarna anmälde och ansökte om avverkning på totalt 252 438 ha skogsmark 2025 d.v.s. lite över 1% av den totala skogsarealen. Men hur stor borde skogsavverkningen vara? Det bestäms av behovet av att skydda skog och var skogen avverkas eftersom återväxten skiljer sig från norr till söder samt markens bördighet. En procent låter väldigt lite men med tanke på återväxtens tidsperspektiv från söder till norr samt markens bördighet, som varierar ska detta bedömas efter var avverkningen sker. Det som främst styr är givetvis inte minst markägarens önskemål om bästa pris på virket. Beroende på återväxtens tidsperspektiv avverkas granen vid 75 till 150 års ålder. Det krävs god samordnad planering av virkesuttaget i Sverige för att inte hamna snett i den långsiktiga planeringen av skogstillgången i Sverige. Dessutom borde stor hänsyn tas till skyddsvärd skog såväl som rekreationsvärd skog. Flera rena miljöhänsyn bör också tas till skogens värde för vattentillgång, delaktighet i näringskedjor (mångfald) och inte minst kolsänkor. Träd är den mest värdefulla och omfattande förvaringen av koldioxid. Den övergripande planeringen av skogen kan, av begripliga skäl, inte enskilda markägare eller skogsbolag greppa över eller ta ansvar för - inte ens Centerpartiet kan göra detta.

Vad Centerpartiet tror sig veta
När Centerpartiet ”***vet*** *att naturhänsyn kan kombineras med ett aktivt brukande*” och när Centerpartiet vill att områdesskydd och naturvårdsinsatser ska vara frivilliga med positiva incitament där positiva incitament är ekonomiska kompensationer för att frivilligheten ska fungera, är detta inte möjligt utan stora risker för den framtida och befintliga skogen. Det är helt enkelt omöjligt. Att 300 000 skogsägare ska kunna samordna virkesuttaget och miljöskyddet för Sveriges skogar förstår nog varje medborgare är en omöjlighet. Det finns stor risk för att Sveriges skogsinnehav missbrukas av enskilda markägares rent ekonomiska intressen. Att tro att 1 % avverkning i 75 till 150 år skulle vara marginellt trots nyplanteringar är inte rätt sätt att räkna. Att tro att avverkad skog fortsätter att binda koldioxid är också fel sätt att räkna. Att sälja ut den svenska skogen genom att stärka äganderätten så att markägaren kan göra som hen vill, är inte varken miljöskydd eller hänsyn till naturvärden. Vem äger då svensk natur? Jo, markägarna som enligt Centerpartiet bör få göra som de vill! Nej för att skydda svensk natur krävs hårdare miljölagstiftning.

Centerpartiet som ett miljöparti är en bluff. Centerpartiet gynnar enbart ekonomiska intressen - inte miljön. Och, hur många av oss medborgare är eller har möjlighet att bli skogsägare?

475 780 medborgare gav i valet nu 2026 Centerpartiets sina röster. Hur många av dessa var bland de 300 000 skogsägarna (d.v.s. de som äger minst 1 ha produktiv skogsmark)? Hur många av dessa har rent ekonomiska intressen av skogen? Är resten av Centerpartiets väljare intresserade av att strandskyddet ska slopas? Hur många av Centerpartiets väljare tror fortfarande att Centerpartiet vill skydda vår miljö och vår natur? Hur många tror att det är markägarnas ekonomi Centerpartiet vill skydda?

Centerpartiet och andra miljöfrågor
Men hur ställer sig Centerpartiet till exempelvis gruvnäringen, som inte bara fördärvar naturvärden utan också förorenar vatten? Hur ställer sig Centerpartiet till jordbrukets användning av bekämpningsmedel som förstör mark, råvatten och fördyrar dricksvatten? Ungdomarna i Centerpartiet vill riva upp alla kommunala veton mot gruvbrytning. Centerpartiet vill ha omfattande gruvnäring eftersom de tror att det skulle gynna tillväxt och den gröna omställningen.

Centerpartiet skriver att de vill att maten på våra bord ska vara sund, säker och hållbar. Men innebär det att Centerpartiet vill minska användningen av giftiga kemikalier, så kallade växtskyddsmedel inom växtodling? Nej, Centerpartiet har t.o.m. motarbetat alla förslag i EU som vill minska användningen av bekämpningsmedel?

Är det fortfarande någon som tror att Centerpartiet vill vårda och skydda vår natur och vår miljö? Glöm det! Centerpartiet vill skydda markägarnas ekonomiska intressen d.v.s. ge skogsägare och jordbrukare fria händer att driva sina verksamheter mot ökad lönsamhet genom frivilliga insatser.

Istället för att vårda och skydda vår miljö, vår natur, vårt råvatten och dricksvatten vill Centerpartiet ge fria händer till markägare att konkurrera med länder som Centerpartiet påstår har sämre miljöskydd. Centerpartiet är lika farliga för vår miljö som Tidöpartierna.

Intressant läsning

Skogshubben - Skapar ordning för skogens proffs

Skogskunskap - Vem äger skogen?

Skogsstyrelsen - Statistik om fastigheter och ägare

Skogsindustrierna - Ägande

Naturskyddsföreningen - Skog och skogsbruk: vanliga frågor och svar

Framtidens skogsnäring

Sammanställningen gjord av Olof Hellgren och Hans Larsson, oktober 2026